

■ *Pusa hispida hispida*
■ *P. h. botnica*, *P. h. ladogensis*
 en *P. h. saimensis*

Ringelrob

Pusa hispida

De ringelrob, soms ook kleine zeehond of stinkrob genoemd, heeft een donkergrijze vacht met op de rug witte ringen. De jongen worden met een langharige witte vacht geboren in een leger onder de sneeuw. Ringelrobben worden gemiddeld 130 cm lang en 86 kg zwaar (DE JONG ET AL. 1997C). Mannetjes zijn iets groter dan vrouwtjes (SMITH 1973). De soort wordt gemakkelijk verward met de gewone zeehond, maar heeft duidelijkere witte ringen op de vacht. Er worden vijf ondersoorten onderscheiden, waaronder de arctische ringelrob *Pusa hispida hispida*. Ringelrobben die als dwaalgast in onze kustwateren worden aangetroffen behoren vrijwel zeker alle tot deze ondersoort.

Leefomgeving

In de winter verblijven ringelrobben op kustijs en het stabiele pakijs. Ook in het begin van de zomer, tijdens de verharing, leven ze op het ijs en vasten ze. Is hun nieuwe vacht volgroeid, dan gaan ze weer naar open water.

Voedsel

Het dieet varieert per seizoen en locatie. In de winter bestaat het grootste deel van hun prooiën uit poolkabeljauw en arctische kabeljauw en allerlei kreeftensoorten, in de zomer uit kreeftachtigen en andere ongewervelden.

Areaal

Arctische ringelrobben hebben een circumpolaire verspreiding. Dwaalgasten worden regelmatig in de Noordzee gezien, ook in de Nederlandse kustwateren. Ze worden zelfs tot bij Portugal waargenomen (REIJNDERS & BRASSEUR 2003).

Voorkomen in Nederland

Prehistorie

Uit de Noordzee zijn enkele tientallen fossiele resten van ringelrobben opgevist. Aangenomen wordt dat deze stammen uit de laatste ijstijd, circa 45.000 voor Christus (MOL ET AL. 2008, POST 2005).

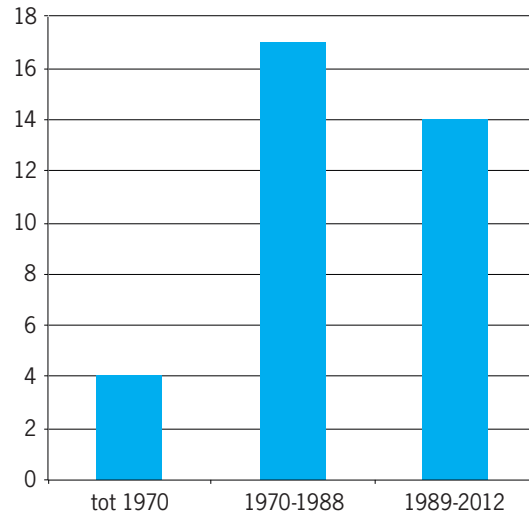
Gegevens tot 1970

Uit de periode tot 1970 zijn vijf vondsten van ringelrobben bekend: twee van de kust van Zuid-Holland (december 1879 Rockanje, augustus 1923 De Beer) en drie uit de Waddenzee (29 juli 1899 Zoutkamp, eind jaren 1950 Texel, 4 juli 1968 Texel) (VAN BREE 1996, VAN HAAFTEN 1974, J. Reydon pers. med.). De vondst uit de eindjaren 1950 is pas onlangs bekend geworden, doordat de schedel van een in die tijd gevonden ringelrob aan Ecomare is aangeboden (J. Reydon pers. med.). Een eerdere melding uit 1957 bleek bij recent onderzoek geen ringelrob, maar een jonge grijze zeehond te zijn (OOSTERBAAN 2016).

Ringelrob.
 Foto: Pieter Jan d'Hondt.
Ringed seal.

▲ Aantal waarnemingen van ringelrobben in Nederlandse kustwateren in drie perioden.
Number of sightings of ringed seal in Dutch coastal waters in three periods.

Periode 1970-1988

In deze periode zijn in de Waddenzee zeven, in Zeeland vier en in Zuid-Holland drie ringelrobben waargenomen (VAN BREE 1996). Daarnaast zijn er twee opmerkelijke vondsten in Noord-Brabant: een op 20 september 1981 in de sluis van het riviertje de Mark bij Oosterhout, ver in het binnenland, en een op 18 juni 1980 bij Bergen op Zoom.

Periode 1989-2012

In deze periode zijn 14 meldingen van in Nederlandse kustwateren aangetroffen ringelrobben bekend: 11 in en rond de Waddenzee, twee in Zeeland en een in Zuid-Holland. Het zijn veelal jonge dieren en dat is een beeld dat ook elders langs de Noordzee is gevonden. Van alle in de twintigste eeuw gestrande ringelrobben in West-Europa is 90% als jong geclassificeerd (REIJNDERS & BRASSEUR 2003).

Na 2012

Op 6 oktober 2013 werd een ringelrob waargenomen onder Vlieland (www.ecomare.nl). Op 27 augustus 2015 zwom een jong exemplaar in de Oude Gracht in Utrecht. Dit dier werd gevangen en overgebracht naar een zeehondenopvang.

Veranderingen en oorzaken

Uit de strandingsgegevens van de laatste vier decennia zien we dat de ringelrob geregeld voorkomt, en dat geldt ook voor de andere Noordzeelanden. Er worden circa drie keer

zoveel vrouwelijke als mannelijke dieren gevonden. Globaal worden er net zoveel in de Waddenzee waargenomen als in de rest van de Nederlandse kustwateren samen. Er is geen trendmatige toe- of afname in aantallen te zien (REIJNDERS & BRASSEUR 2003). De soort is in het veld moeilijk te herkennen en individuen worden doorgaans pas correct gedetermineerd als ze worden gevangen.

Bedreigingen en bescherming

Als gevolg van klimaatverandering zal het terugtrekkende ijs een vermindering van habitat met zich meebrengen, waardoor minder jongen zullen overleven. Mocht er minder sneeuw vallen, dan zal het lastiger zijn geboortelagers te maken en zullen de pups eerder ten prooi vallen aan ijsberen en poolvossen. De ringelrob is beschermd onder de Bern-conventie.

Sophie M.J.M. Brasseur & Peter J.H. Reijnders

SUMMARY

Ringed seal *Pusa hispida*

The ringed seal has an arctic distribution. During winter and early summer, ringed seals remain on pack ice, the rest of the year they are found in open water. Stragglers are irregularly observed in the North Sea and in Dutch coastal waters. Probably these belong to the subspecies *Pusa hispida hispida*.